

REDACTIA

ARAD, STR. AULICH (ADAM)

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2.50; pe 1 lună fl. 1.

N-rîl de Duminecă pe
an fl. 1.50.

Pentru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

ARAD, STR. AULICH (ADAM)

INSERȚIUNILE:

pe 1 și 2 săptămâni: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sînt a se plăti
înainte.

Scrisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

„Gott-erhalte“...

Ungurii 'si-au serbat deja milleniul și sunt mai bine de trei sute de ani de când luptă contra a tot ce este „nemțesc“, și totuși Italiani, Croați, Români, Serbi, Slovaci și Nemți cîntă pe „Gott-erhalte“, și de cele mai multe-ori cu ostentațiune și drept protest contra a tot ce este unguresc.

Au motiv să fie supărați năprasniciei nostri concetățeni maghiari. Nu au însă dreptul să acuze. Pentru-că, la urma urmelor, acuzarea n'are să se formuleze pe motive de psihologie, mai ales atunci, când admitînd această îndreptățire, ajungem la un condamtabil egoism, ci numai morală publică poate fi motorul principal al ori-cărei acțiuni menite să dea satisfacție într'un chip oare-care.

Care morală publică însă, care drept al ginților ori internațional și care opinie publică a popoarelor poate să ceară ca cei oprimați una să se simtă cu asupritorii?

„Nu s'a născut bărbat de stat, și probabil, că nici se va ivi în lume decât condeie simbriașe, suflete perverse, cari să formuleze principii de felul acesta.

N'au deci Ungurii să-i acuze pe Fiumani, că s'au întors de ei, că în mijlocul celor mai sgomotoase demonstrațiuni s'a strigat „jos Ungurii“ și s'a cîntat „Gott-erhalte“!

„Am cheltuit milioane cu ingrații“, — eată ce le impută Fiumanilor. Desigur, că au cheltuit, căci le trebuia un port, pe unde să resufe în lumea mare... În portul acesta n'au a face însă cu Ruteni cari inoată în sărăcie și cari pentru un codru de pâne se lapădă și de lege și de neam, ci cu neam latin, pe care numai marea îl desparte de cetatea eternă și de poporul vecinic mare... Vor fi ei negustori, dar' simțul național și demnitătea de om nu 'și-au scos-o Fiumanii la vînzare, ori-cîte milioane au voit să cheltuiască Ungurii pentru ei.

Să le fie spre învățatură celor dela Pesta. Popoare cuceritoare nu pot să fie decât cele cari știu să cucerească prin calitățile lor morale. Prin cultura lor și prin inaugurarea unui regim fericitor pentru cetățeni.

Se poate și prin forță. Dar' atunci să fii tu însuși un colos de popor, cum sunt Rușii: peste o sută de milioane!

Ungurii n'au însă nici calități superioare, nici sunt în număr de speriat.

Dacă vor ea bine să-i meargă statului, caută deci să cadă la înțelegere.

Cu apucături de ale lui Bänffy, nu merge. „Așa vreau, așa fac“, — poate să se încerce acum, că țeara lui „Gott erhalte“ este în febre enormă și Ungurii se cred stăpâni absoluți pe situație și pot strimtora și Co-roana.

Acel „Gott erhalte“ însă, cîntat drept protestare în contra fărădelegilor lui Bänffy, este cea mai splendidă dovadă, că națiunile oprimate se gîndesc întotdeauna la patria lui „Gott erhalte“... Ear' cîntă vreme se gîndesc, zadarnice vor fi toate întortochiarile jeszenszkyane și învîrtirea paragrafilor. Pentru-că lege pot mai marii zilei să explice și să facă nouă, după plac, — dar' schinteia sfîntă din suflet nu o pot suprima nici celui din urmă nenorocit de pe stradă.

Lupta Fiumanilor ne poate servi și nouă ca învățatură. Ahea sunt la număr căți suntem noi în cinci—șese sate de sub podgorie, și totuși ridică în picioare unghurimea întreagă.

De ce?

Pentru-că sunt oameni cari știu să lupte. S'au unit cu toții ca un singur om. Nu se uită la tîria dușmanilor nici se sparie că sunt puțini ci își zic: „Dreptatea noastră este mare“!... Luptă cu însuflețirea ce pretinde ori-care causă sfîntă.

Guvernul poate să vină și să-i calce, să inventeze cine știe ce măsuri pentru a-i da la o parte din luptă. Cîntă vreme vor fi însă uniți, vor dovedi că viiază într'ênșii o mare idee și o adîncă convingere, ear' istoria ne este martoră, că prin frîngerea în roată ori arderea pe rug a apostolilor nu s'a nimicit încă nici-o idee. Căți-va mii de cetățeni fiumani vor ține deci vecinic o rană deschisă pe corpul statului ungar. Ear' cu rane deschise nici uriașii n'o duc mult. Statele se prăbușesc.

De ce n'ar putea să se sălășluiască și între noi dragostea frățească până la așa grad, în cît lăsînd d'oparte supărările personale și susceptibilitățile și ori-ce alte considerațiuni, să pornim lupta într'o unire care să umiască pe adversarii?

N'am suferit oare destul cu toții și nu s'a făcut oare causei destul rău ear' dușmanilor nespuse bucurii, în urma disensiunilor de până aci?

Să luăm bine aminte. În lumea politică e lege: Poporul care are vreme să se certe asupra unor lucruri de nimica și nu se poate uni din cauza unor chestii mîrunte și de caracter personal, ori că nu suferă ori că este netrebnic.

Dacă e cazul dintăiu, este șarlătanie să strige că suferă. Înșală lumea și va produce disgust.

În cazul al doilea sentința nu poate fi alta decât: *Un popor netrebnic trebuie să peară!*

La Fiume podesta a zis: *Voi credeți așa, bine, vă urmez!* Au protestat deci cu toții.

Și podesta dela Fiume a depus din mîni putere și mîrire.

A crescut însă în autoritate și a cîștigat în simpatia cetățenilor, cari pentru oamenii decisi de luptă au avut numai aplause.

La noi tot așa trebuie să se întîmple. Cine e dispus de luptă, tăbără să 'i-se facă. Cine vrea să se mîne și dosește dela îndeplinirea datoriiilor naționale, la o parte. Curentul las să meargă înainte.

De mult, noi am intonat pe „Gott erhalte!“

Urmează: „Deșteaptă-te Române!“

Crimă pedagogică. Furia maghiarisării numelor eară băntue printre șovinisti. De astădată e vorba însă de o adevărată crimă pedagogică. Învățătorul Găti (vre-un rene-gat, desigur) din Budapesta a ținut adevă- o conferență, în care înre altele a zis că maghiarisarea numelor să înceapă deja în școală, și anume așa, că elevii cu nume străine să fie numai decăt cultivați în dragostea de nume unguresc. Învățătorii să zică lui Adler-Abonyi, lui Blăschek-Balázs și așa mai departe. *Numele maghiarisat se lipește așazicînd de copil, ear' la urmă pîrînșii se învoesc și ei cu faptul împli-nit“....*

Ear' această infamie sîvîrșită în contra principiilor pedagogice și a moralei, este lăudată în presa ungurescă.

Oamenii ăștia pot să fie mediu numai pentru psihiatrie.

Presă maghiară despre apelul dlui Dr. V. Lucaciu. Reproducînd pasagie — pe cari le numește „venin ce i s'a adunat“ — din apelul dlui Dr. V. Lucaciu, ziarul „Magyar Hirlap“ (dela 13 c.) pune în vedere viguro-sului luptător că „dacă nu se va astîm-părara“, eară va așunga în temniță.

Atăta știu și foile ungurești: Să strige după poliție, cum au strigat cînd dl Dr. V. Lucaciu a fost aici, ear' cînd scrie ceva, să strige... *procurorul!*

Cu 6 voturi. În ședința dela 13 c. s'a făcut, în sfârșit, votarea asupra dării în judecată a cabinetului Badeni. Pacak a propus pur și simplu trecerea la ordinea zilei, ceea-ce s'a și primit cu 177 voturi contra 171.

Reichsrathul va ține ședință Mercuri.

Ovreeii bătuți.

Viena, 13 Nov.

Azi Ovreeii dela universitatea de aici au mîncat o bătaie zdravă. Și anume nu dela studenții slavi, după-cum s'au așteptat, ci dela Nemți.

Rată cum s'au petrecut lucrurile.

Pe azi se aștepta ca studenții slavi să facă manifestațiuni pentru a contra balansa demonstrațiunile ce Ovreeii și Nemții progresiști au făcut contra lui Lueger și a guvernului. Poliția a luat însă măsuri straș-nice, așa că studenții slavi nici nu s'au

arătat nicăiri. În schimb, pe la orele 12 societățile studențești „Hodome“ și „Kadima“ au venit și au ocupat locul dinnaintea universității. Curînd au venit apoi și studenții societății „Fidelitas“.

Încîierarea s'a și început.

Întăiu se auzia: „Jos Jidovii!“

Resunară apoi curînd și fluierăturile, prin aier sburau bastoanele, începură îmbrîncelile, așa că bieții Ovreei fură strimtorați și siliți să se refugieze pe terasa Universității.

Într'astea bătaia se urma în regulă. Cei doi „pedeli“, cari au intervenit pentru a despărți pe combatanți, au trebuit să fugă și ei bătuți.

Oficerul de poliție Stucharđt ordonă atunci ca agenții polițienești să intervină. Curățiră de pe terasa de toți... Jidanii, studenții germani rămaseră în marea aulă.

Studenții germani au trimis apoi la rector o delegație de studenți, rugîndu-'l să intervină pentru-ca poliția să părăsească te-rasa Universității, ceea-ce s'a și întemplat cu condiția ca și studenții să se retragă în liniște.

Pînă-ce oficerul de poliție a umbat însă pe la rector, între studenții bătaia a isbucnit din nou.

Ovreeii căți s'au refugiat prin coridoare și aulă, au fost toți scoși în bătaie.

Lucrurile s'au potolit numai după-ce poli-ția a intervenit eară și a arestat vre-o 20 studenți.

Pe jos au rămas o grămadă de bastoane, pălării, haine și alte articole de toaletă.

Ura între cele trei societăți studențești ia proporțiuni și mai mari.

Ștefan-Cel-Mare

Cuvînt rostit la 27 Octomvrie 1897, de d-nu profesor de istoria Patriei, V. A. Ure-chiă, la solemnitatea desvîlirei monumen-tului ridicat de d-nii ofițeri ai regimentului XV de Rösboeni, spre comemorarea ma-relui război susținut, la 26 Iulie 1476, de Ștefan-Vodă-Cel-Mare, contra Sultanului Mo-hamet.

Cînd te-ai urcat pe vîrfurile Ciahlăului, ori pe al Caraimanului, ochiul tîu vede, peste tot, orizonturi nesfîrșite, perspective uimi-toare, alți munți mai mici, cu fruntea pe-leită de lumină, generații de valuri uriașe alergînd de-alungul Patriei, pînă se așează umiliți în șesurile josnice, în care țeranul varsă de cu primă-vară pînă în toamna tîrzie, din zori de ziuă, pînă în noaptea neagră, sudoarea feței sale roditoare de pînea vieții....

Ca Ciahlăul și Caraimanul, ca munții cei mai uriași, sunt domnii cei mari ai neamu-rilor. Pe aripa iute a minții, urcați-vă sus, tot mai sus, ca să străbateți pînă la acele culmi mari, cari se cheamă Negru-Vodă, Dragoș Alexandru cel Bun, Alexandru Ba-sarab, Vladislau Mircea, Ștefan-Vodă, Mi-hai-Vodă.... De pe acele culmi pe care din-tele aprig al timpului nu le-au putut îm-pușina, veți descoperi, ca și de pe Ciahlău și de pe Caraiman, orizonturi și perspec-tive de cuprinsuri nesfîrșite, imense. Veți vedea, la picioarele lor, sub zăbranicul tot mai des al uitărei, văile adînci, prin care au șerpuit pîrîiașele ori rîurile repezi, fapte ale lor, din mințea și sufletul lor isvorite; vedeve-ți ca într'o fantastică Valhala, figu-rile care de care mai strălucitoare, între-cîndu-se în importanță, ale Domnitorilor și bărbaților cari au muncit pentru înche-garea neamului românesc și în fruntea cărora

istoria a dat loc domnilor celor mai mari, unui Ștefan-Vodă, unui Mihai-Vodă.

Soare între sori a fost Ștefan-Vodă între glorioșii Domni ai Românilor. Generațiunile imediate l-au numit „cel-mare“.

Când ești imediat lângă munți, culmele mai mici îți ascund muntele cel mare. Depărtați cum suntem noi de culmele mici, noi vedem, mândră, uriașă această creastă a muntelui cu adevărat mare. Pentru noi, generațiunii depărtate de el, Ștefan-Vodă, nu mai este „cel-mare“, ci „cel-mai-mare“ Domn. De sigur, glorioasă faptă a fost aceea a descălăcării a doua a țărilor române, eveniment pe care eu l'am numit o simplă restaurațiune, cu tendință la o primă unificare a națiunii române; de sigur Negru-Vodă și Dragoș, vor rămănea mărețe figuri în istoria noastră: dar' dacă este mare lucru a crea state, mai mari faptă este a le da viață, a le apăra existența contra vecinilor, neamicilor numeroși și puternici, din cari unii au îngrozit Europa.

Așa faptă făcut-a Ștefan-Vodă. Inconjurată țara lui de state, nutrinde scopuri dușmănești de cucerire a Moldovei; în momentul când apusul Europei era îngrozit de cucerirea Constantinopolului de către turci; atunci când zadarnic Papa chema creștinătatea la nouă cruciată în contra semi-lunii, ale căreia oștiri amenințau să ia calea Ungariei și a Austriei, încă din momentul când altă cruciată creștină, neascultând de sfatul marelui Mircea-Vodă fusese zdrobită la Nicopole; Ștefan Vodă salvează țara lui și face din ea cetatea de apărare Europei întregi. Ceea-ce Europa aliată nu putuse să isbutească la Nicopole, ceea-ce Mircea-Vodă, el singur isbuti la Rovine, bătând pe turcii biruitori oștirilor Europei; pe treaptă și mai ridicată împlini Ștefan-Vodă, în războaiele uriașe ce susțină contra Turcilor. Vitejia marelui Domn făcu pe scriitorul Dlugos să exclame:

„O! bărbat minunat: în nimic mai inferior de cât Ducii viteji pre cari atât li admirăm! El, în zilele noastre, dobândi o așa de măreață victorie contra Turcilor, în cât putem zice, că e cel întâiu între domnii lumii. După judecata mea, el este cel mai vrednic de a i se încredința Domnia întregii lumi și în deosebi Imperiul și sarcina de comandant și de conducător contra Turcilor, după faptul obștesc al creștinilor și după a lor obștească înțelegere și hotărâre, pe când ceilalți Regi și Domni catolici își cheltuesc timpul în trândăvie și petreceri de voluptate, ori în războaie civile“.

Ilustrul istoric Quinet a recunoscut, că Europa și-a datorit salvarea de noua invasiune a barbarului otoman, numai eroismului neîntrecut al lui Ștefan-Vodă. Papa, pu-

ternicul acesta principe, care pe atunci pășia în fruntea tuturor monarhilor lumii creștine, recunoscă vitejia lui Ștefan-Vodă cu toate intrigile lui Matei Corvin, regele Ungariei. Acesta, cu insolență și fală străveche maghiară, reclama pentru el multă mirare Europei, zicând că el a bătut pe Turci, prin oamenii săi moldoveni. Papa însă nu se putu opri de a serba Te-Deum în biserica S-tului Petru de la Roma, dând mulțămintă lui Dumnezeu pentru victoriile reimpurtate de marele erou român, căruiu îi dă în fața lumii titlul de „Atlet a lui Christ.“

Nu în îngustul cadru al unui discurs ocașional poate încăpea narațiunea vieții și a fapturilor gigantului Domn. Răsboaiele lui cu Polonii, cu Tătarii, cu Ungurii la 1463, când își făcu invasiunea în Ardeal; apoi războiul de la 1467 când zdrobi la Baia pe Matei Corvin, regele Ungariei, care Matei Corvin după mărturia lui Dlugos, nu scăpă cu viață de cât rânit și deghisat în haine de țeran român; toate acestea sunt fapte care astăzi le știe cel mai mic școlar din clasele primare. Asemenea cine din această adunare nu știe, cum la anul 1475, la Rahova, Ștefan-Vodă cu 40.000 de ostași spulberă peste 120.000 de Turci? Și aci, unde picioarele noastre calcă, deșteptând fiori în sufletele noastre, pământul crușit de sânge tureesc, dar și de sângele celor căzuți din oastea lui Ștefan-Vodă, în războiul de la 1476, Iulie 26; și aci, zicem, nu avem de a face istoria războiului, destul este să amintim, că acest loc de atunci și-a căpătat numele de Răsboeni,

„Răsboeni“! De răspundere nume ce M. S. Regele Carol I. l'a dat regimentului XV, d-voastre, d-lor ofițeri, cari inaugurați azi monumentul la treptele căruiu ne aflăm.

Spirite supărătoare istorice v'ar putea zice: Dar, Domnilor ofițeri, d-voastre comemorați prin acest monument, nu o victorie, ci o înfrângere a marelui Ștefan-Vodă.

Acestora le veți aminti deprinderea Senatului antic al Romei, de a întimpina cu solemne primiri pe cei cari, făcându-și datoria în luptă, se întorceau răpuși. Acestora le veți răspunde cu mine:

Valea-Albă nu este locul de învingere numai, ci acel care, mai mult de cât oricare altul, glorifică vitejia oșteanului român. Aci „au poruncit Ștefan-Vodă de s'au pedestrat toți, să stea la război, să nu se nădăjduiască nimeni în fugă, ci numai în arme. Și dând războiul vitejește, zice Cronica, au stănut toți până la moarte.... Că Turcii adăogându-se cât nu se vedea locul de mulțimea lor... cât pe cei mai mulți moldoveni i-au stropșit și i-au călcat cu caii, neavând nici un ajutor de nicăiri... aceia a rămas biruit Ștefan-Vodă.“

preoți, inspirați de alte persoane, sigur, să fie apucată de oameni competenți, cari să încerce a o lămurii din punctele de vedere de lipsă, înainte de a se aduce sentința la Consistorul dela Caransebeș, unde să mă ierte eară tot omul, nu pot fi specialiști în toate chestiunile științifice și literare. Să nu fiu bănuit, că vreau să atac, dar' e sigur, că la consistoare, unde se lucrează de tot în alte direcțiuni, nu prea pot fi oameni cu dispozițiune de a se mai ocupa cu chestiuni subtile de știință și literatură.

Să mai vină cineva cu titlul de Dr. și să pretindă pe baza aceasta că știe toate, nu o cred. Chiar și în cazul, când cineva s'a ocupat până a fost la studii, intrând în curentul lucrărilor din cancelariile consistoriale, se instrăinează în scurt timp de chestiunile literare. Cu atât mai puțin pot fi apoi competenți oamenii, cari nici odată nu s'au ocupat cu de acestea.

Am zis, că era necesitate imperativă de a se discuta afacerea dela Caransebeș.

Ce s'ar fi făcut la un popor mai cult? Ar fi urmat discuțiunea în toate foile și din toate punctele de vedere.

Ei bine, s'a început și la noi o discuțiune. Am luat și eu parte. În articolii „morală și schițele“ dlui Hodoș, am discutat-o cu aparat științific, așa cum am înțe-

Bine ați făcut domnilor ofițeri de a glorifica această învingere momentană a marelui Domn, căci cu acest monument, d-voastră improșperați în mintea și inima tuturor Românilor, marile învățăminte ce es din cele petrecute în acel loc la 26 Iulie 1476.

Acest monument va aminti dar:

Cum Românul știe să se lupte „până la moarte“ pentru apărarea patriei, fără să i fie teamă de numărul covârșitor al oștii neamice;

Spune-va lumii acest monument, că Românul poate fi invins momentan, dar că victoria până în fine se așează sub drapelul oștirilor sale.

Și va mai grăi lumii române această piramidă, de virtuțile mari ale femeii române, amintind cum o mamă eroică, zicea, după bătălia de la Valea-Albă, învinsului său fiu:

„Mergi și strânge oaste, pentru țara mori

„Și-ți va fi mormântul coperit cu flori: și cum:

„Ștefan se întorece și din cornu-i sună

Oastea lui zdrobită de prin văi adună...

Lupta iar' începe... dușmanii zdrobiți

Cad ea niste spice de seceri loviți“.

Războiul dela Valea-Albă are în ochii istoriei însemnătate mai mare de cât cel dela Rahova. Aci Ștefan-Vodă are în fața sa pe Mahomed II, care a hotărât nimic mai puțin, decât să prefacă Moldova în pașalac. Apoi aci se dă lupta dureroasă și contra Domnitorului muntenesc, carele neînțelegând idealul mare, urmărit de domnul Moldovei, Unirea Principatelor, fu silit să-și însure oștenii săi alături de ai lui Mahomet, în contra celuiia, cure învingând pe Turci, salvă de robie tot neamul românesc și Europa întreagă.

Cunoașteți domnilor, legenda Ciahlaului. Erau grele zilele, când în Dacia Trajană năvăleau barbarii. Românii, abandonați de metropola Roma, luptară zadarnic spre a opri siroaiele barbarilor. Într'o zi, spune legenda, copleșiți de oardele mereu improșpătate de barbari, coloniile lui Trajan se vedeau în neputință de a mai opri invasiunea acelora. De odată însă geniul națiunii strigă luptătorilor romani: „Copii, luați toți câte o mână de țărână și o aruncați înainte voastră!“

Din acea mână de țărână, spune legenda, s'au ridicat Carpații, cetatea de ultimă apărare a neamului românesc.

În secolul al XV legenda se schimbă: Românii nu mai aruncă câte o mână de țărână, ca să ridice Ceahlăuri, ca să înalțe bariere între ei și Turci. Acum Ciahla nerăpus este însuși Ștefan-Vodă, este eroismul oștii sale.

Dar' nimeni nu va fi făcut mai elocinte istoria războiului dela 1476, de cât d-ta d-le colonel Giosanu, cu bravii ofițeri ai regimentului d-tale, cari ați ridicat aci acest monument comemorativ. Oșteni, d-tră prin această piramidă proclamați cu glas răsunător eroismul marelui oștean dela 1476; cu o autoritate ce nu o poate avea un istoric, profan în are războiului, d-voastră d-lor ofițeri, mai luați încă în fața Patriei prin acest monument comemorativ și un mare legământ, acela de a bine merita tot-d'a-una cu gloriosul nume de Răsboeni, ce alt erou al națiunii române, Carol I, a dat regimentului d-voastră, scump talisman care v'au îndemnat la lupta vitejească la Plevna și carele în timpul de pace, v'a sugerat gândul să luați inițiativa rădicării acestui monument.

— Dar' ce mică e această piramidă față cu măreția faptei ce are a comemora!

Nu numai pietrele megalitice pot comemora faptele istorice, pe marii eroi și bărbați și națiunilor. Cum și de altă-dată am spus-o, pe o mică scândurică începe chipul mare al lui Dumnezeu: pre această piramidă începe uriașa amintire a lui Ștefan-Vodă, reprezentant aci prin medalionul datorit daltei eminentului sculptor C. Hegel. În un mic bassorelief de același artist, începe amintirea giganticei bătălii care abia coprinsă este de istorie și peste amintirea căreia, ca și peste cea a gloriosului Ștefan-Vodă cel-Mare, zadarnic se vor grămădi secolii, căci, eternă va sta memoria lor pe cât va trăi suflare românească. Să cază dar' vëlul, care acopere chipul în bronz al celuiia, care va servi de model în vitejie, regimentului de Răsboeni și să strigăm: Trăiască memoria lui Ștefan-Vodă-cel-Mare! Eternă memoria vitejiei dela Răsboeni, sub conducerea celui emul glorios al lui Ștefan-Vodă, care este Carol I Regelui României!

Conflictul austriac-turc.

Se anunță din Constantinopol ziarului „Fremdenblatt“, că trimiterea încrușătorului torpilor austro-ungar „Leopard“ la Mersina, a fost provocată de atitudinea nedreaptă și nelegală a autorităților locale din această localitate contra unui supus austro-ungar. Aceste autorități au expulzat pe un agent al „Lloydului“ austriac, dl Barzoffoli, în urma unei simple bănuiele de participare la niște răsvrătiri politice. Înainte de a se fi făcut vr'o reclamație, s'a exprimat ambasadei austro-ungare păreri de rău în această privință și s'a promis să se ia măsuri; totuși dl Barzoffoli a fost silit să se imbarcheze, și a fost atacat cu au-

„Pentru cinstea condeiiului“.

(Apreciație.)

„Tribuna Poporului“ a descoperit intrigile și arătările, ce s'au făcut contra dlui profesor Enea Hodoș, pentru „Schițele“ sale. Arătările s'au înaintat la Consistorul din Caransebeș. Inscenatorii sunt, după cum se vede, și din sferile superioare și din cele inferioare.

Chestiunea aceasta n'a putut decât să ne măhneasce pe toți, cari am aflat de ea și cari îi înțelegem rostul.

Era o necesitate imperativă de a se discuta chestiunea aceasta, căci: *„Dl Hodoș n'a furat, n'a înșelat, n'a pus foc, peste tot n'a săvârșit păcate neadmise de lege ori canoane, pentru-ca să poată fi dus înaintea judecătorei, fie lumești, fie bisericesti, unde să fie judecat după ș ori canon, — dl Hodoș a făcut literatură, literatură artistică, care nu are ș-fii stabiliți, nici canoane, ci are principii în știință, pe baza cărora e de a se judeca și aprecia.“*

Principiile științei, în chestii literare, nu sunt, să mă ierte ori-și-cine, în capul ori-și-cui. Nu ori-și-cine, de sine se înțelege, are ocașiunea să se ocupe în direcțiunea aceasta. Ce era deci mai natural, decât ca chestiunea de care s'au acățat vre-o cățiva

les-o eu, sigur. Și am scris numai și numai din interes față de cauză, căci, după cum declarasem dela început, nu cunosc nici pe una din persoanele interesate, și n'am avut nimic cu nime.

Când am terminat articolul din urmă am și zis, că ar urma cuvântul celor dela Caransebeș, adăugând cu ironie: „cel puțin prin vre-o declarațiune“ vëzând, că felul acela de răspuns place, chip de răspuns de altfel și mai ușor și mai simplu.

Dar' o spun, m'am așteptat, că dacă cei cari sunt contra schițelor, mai zic ceva, vor fi atât de curioși, ca să înceapă și ei a-și lămurii punctul lor de vedere, din care apreciază dlui „Schițele“ și „crima“.

Ar fi fost siliți moralicește, să discute principii și idei mai ales, că la personalități s'au dimis.

Dar' în loc de aceasta, vine unul dintre dlui eară cu insulte personale la adresa celor, cari au discutat în altă formă, înșultă pusă în „o declarațiune“ și semnată, cu Z. *)

*) Deși dl Dr. Bădescu a declarat, că cine scrie sub o literă, când a scris A., înșultă în modul oamenilor necinștii! Adevărat Z? Tot do părerea dlui Bădescu ești? Ori în privința asta nu ți de părerea dlui. Eu sicutum nu-ți iau aceasta în nume de rău. Dr. I. Bl.

Declarația e cunoscută; a reproduso „Unchișul“ în articolul seu de Duminecă.

Trebue să întreb: numai cu insulte personale veniți la chestiunea „Schițelor“, pe cari vë basați, când învinuiți pe autorul lor de „criminal“?

Insulte și înjurături știu face și cei mai incuți oameni, dacă au în ei o dosă suficientă de răutate! Nu trebue titlul de Dr. nici de teolog abs.!

Nu suntem noi încă în stadiul de a da, cel puțin în chestiuni literare, importanța cuvenită „cinstei condeiiului“?

Eată-ne cum suntem noi!

Ca copiii!

Nu se poate desvolta o discuțiune literară și principară nici atunci, când e vorba de: literatură.

Și aci imităm pe copii, numai cât în formă de „declarațiuni“ în „jurnale“.

Putem fi mândri!

Eu susțin și acum, că: *„Schițele dlui Hodoș sunt produse de artă; că arta nu are influință demoralizatoare; că faptele ticătoase și inimile cele rele ale oamenilor sunt părghiele demoralizării, și că: a veni cu înjurături acolo și atunci, unde și când se recere o lămurire de idei, e lucru nedemn.“*

Și acum să mai adaug ceva, potrivit a ilustra părerea mea susținută în articolul

torisajia Porții, de agenții autorităților, cari n'au ținut seamă nici de pavilionul austro-ungar, nici de protecția consulară, agenții declarând, că procedau astfel din ordinul guvernului.

În urma reclamațiilor energice ale ambasadei austro-ungare, cerând o anchetă în prezența vre-unui reprezentant al ambasadei, Poarta a manifestat intențiunea de a da satisfacție; cum însă Poarta esită să-și îndeplinească uromisiunea, ambasada va fi silită să ceară cu insistență satisfacție. În ultimul loc s'a ordonat trimiterea lui „Leopard” la Mersina în scop mai cu deosebire de a proteja consulatul și pe creștinii din acest oraș.

Din România.

Dela Sinod.

În sesiunea actuală, S-tul Sinod a ales pe P. P. S. S. Pimen Pitășteanu, Athanasie Craioveanu și Conon Băcșoanu în comisiunea pentru cercetarea cărților didactice religioase și pe PP. SS. Episcopii de Roman și Argeș și P. S. Nifon Ploșteanu în comisiunea pentru cercetarea cărților de cântări bisericesti.

Medic ilustru.

dl Dr. Petri-Galatz, cunoscutul profesor de clinică dermatologică al facultății noastre de medicină, a scos în broșuri două importante memorii comunicate de d-sa Conferinței internaționale asupra leprei, care s'a ținut la Berlin în cursul lunii acesteia. Căutăm să tratăm despre „absența bacilului lui Hanse în lepra tuberculoasă” și cel-alt despre „tocsicitația urinei și serului leproșilor tuberculoși.” Ambele aceste lucrări științifice sunt rezultatul experiențelor distinsului dermatolog asupra unor cestiuni foarte controversate în medicină. Ele fac cinste Facultății medicale din București și laboriosului profesor care urmărește de o vreme timp progresele științei cărreia s'a consacrat.

Asemenea lucrări presintate în congrese internaționale nu pot de cât se ridice reputațiunea științifică a României.

Inmormântarea lui G. Chițu.

Craiova, 13 Nov.

Trenul special venind din București a sosit aci la ora 8 și jum., aducând pe d-nii D. Sturdza, An. Stoiljan, I. Brătianu, ministrii; Lupascu, reprezentând Camera deputaților; Crătunescu, din partea Senatu-

lui; Protopopescu, din partea Creditului fonciar rural; Tocilescu, reprezentând Academia; reprezentanții presei și o mulțime de alte persoane.

Tot orașul e pavoazat cu drapele negre. Toate prăvăliile sunt închise.

Pe străzi e afișat programul înmormântării.

Lume imensă pe străzile pe unde are să treacă cortegiul și în fața bisericii Madona Dudu, unde va avea loc ceremonia.

La ora 2 începe slujba religioasă în biserică, care e îmbrăcată în negru.

Trupale garnisoanei sunt comandate de dl general Stoiloff.

Au sosit delegați din T.-Jiu, T.-Severin, Slatina și Râmnicu-Vâlcei etc.

Înmormântarea s'a făcut la cimiterul Sineasca. Au fost depuse o mulțime de coroane atât de delegați, cât și de aci, și din București.

M. S. Regele a fost reprezentat printr'un aghiotant și a trimis și o coroană.

În numele guvernului și a partidului liberal a vorbit dl D. Sturdza, prim-ministru.

NOUȚĂȚI

Arad, 15 Noemv. n. 1897.

Bine informatele ziare ungurești, între cari și „Alföld” din loc, publică telegramă din Budapesta, în care spune, că acolo s'a ținut un „conciliabul secret al tinerilor universitari români, sârbi și slovaci”...

Și când ne gândim, că e tocmai o săptămână, de când s'au publicat amănunte despre această „secretă” intruziune.

Români la Budapesta. Sub acest titlu ziarele „patriotice” vestesc cu multă ostentațiune, că la băile Lukács din Budapesta sunt români „cari trăiesc în cea mai perfectă prietenie cu Ungurii, drept dovadă că agitațiunile daco-romaniste nu au nici-o influență asupra cercurilor culte din România.”

„Budapesti Hirlep” numește chiar pe acești „bravi” Români. Ei sunt Dr. Lempert, Lazarovitz, Farahy, (ovrei, între noi fie zis) apoi d-na D'all' Orso și Nora Saxon, care numai Române nu sunt și în fine Naipi, Teodoriades și Millas, bravi descendenți ai lui Alcibiadis.

De altfel la aceste băi a petrecut și d-nul Dr. Lucaciu.

Urmează d'aci că „în cercurile române mișcărilor naționale sunt desconsiderate?”

La ori-ce ocazie, ziariștii maghiari țin să se facă de ris!

în care se arată omorrea lui Gonzago, cu adausul introdus de Hamlet, care arată același chip deucidere, cum au zise dela umbra tatălui său, regele Claudiu, *omul cel cinstit*, se agită, se scoală, se îndreaptă către Hamlet și zice: „Dar nu e ceva imoral în piesa aceasta? Cunoști conținutul ei?” Hamlet răspunde: „Se înfățișează un omor întâmplat la Viena. Gonzago e numele ducelui; femeia lui se numește Baptista. E o intrigă drăcească, aveți să o vedeți?... Dar' ce Vă pasă de aceasta Majestății Voastre?... Pe noi, cei cu cugetul curat, nu ne atinge! Acela, pe care îl mănâcă pelea, să se scarpine! (Wen-s juckt, de kraze sich) — pelea noastră e curată!”

Piesa se continuă. Dar' în scurt timp regele Claudiu se scoală ca înțepat și sbiară: „Să neceteze jocul! Ești! Aidem de aici Gertrud!” Se face un sgomot mare, cade cortina micului teatru; toți es, rămân numai Horațiu și Hamlet, care esclamă: „Ah!... umbra n'a spus minciuni!... Totul e adevărit!”...

Așa ne o arată aceasta Shakespeare! Claudiu și Gertruda nu în urma piesei s'au făcut ticăloși, — dar' nici mai buni nu au devenit în urma piesei!

Aceleași caractere!
Atât!
Dr. Iosif Blaga.

Maghiarizare. În Israil eară e bucurie mare. Engel Pál, director al societății maghiare de navigație și-a maghiarizat numele, supunându-se botuzului la 5 pițele pentru a-și lua sonorul nume de *Elek*. Mai mult încă: a dat circular ca și subalternii săi să-și maghiarizeze numele.

O dovadă, că există și epidemii psihologice!

Severineana. În cauza înființării societății comerciale „Severineana” din Caransebeș s'a ținut Joi în 30 Octomvrie v. o conferință în sala „Societății de cântare și musică” din loc. Conferința aceasta, la care a fost chemată și imprejurimea Caransebeșului, a fost foarte bine cercetată. După alegerea unui președinte al adunării în persoana M. O. D. Protopresbiter Mihail Popoviciu și a unui notariu în persoana D-lui profesor Dr. Petru Ionescu, i s'a dat cuvântul D. O. D. Protopresbiter Andreiu Ghidiu. M. O. D-Sa în frumoase cuvinte a arătat scopul conferinței și a spus pe larg lucrările, ce s'au făcut până aci de inteligența și fruntașii Caransebeșeni, cari au pus la cale înființarea „Severinenei”. După aceasta se trece la ordinea zilei și adevărat se citește proiectul de statut și prospect. Conferința le află pe ambele bune și prospectul, care avea deja peste 30 subscrieri, se subscrie de multe alte persoane din imprejurime. Ne-am despărțit încălziti de ideea salutară a înființării societății comerciale, care se sperăm în Dumnezeu, că în curând se va și realiza spre binele și prosperarea poporului nostru („*Foia Diecesană*”).

„Biblioteca noastră”, redactată de Enea Hodoș, a ajuns deja la a 7-a carte care cuprinde „*Intocmai*”, comedie franceză într'un act tradusă de d-na Zotti Hodoș. Se poate procura la Caransebeș, Librăria Diecesană. Costul 14 cr. Pe cuverta cărții sunt anecdote cu haz, din care vom reproduce și noi.

Agitațiunile evreești în România. Comitetul de acțiune al evreilor din Iași a ținut mai multe întruniri în care au dezbătut mijloacele de agitațiune în contra proiectului de lege cu taxele militare și cel pentru taxele școlare.

În ultima ședință comitetul de acțiune a lansat mai multe liste de subscrițiune și a hotărât ținerea unui mare meeting evreu în Iași.

Meetingul va avea loc Dumineca viitoare 21 Nov.

Înainte de meeting, comitetul de acțiune va lansa un manifest către populațiunea

evreă și care manifest va fi semnat de peste 120 de medici evrei, farmaciști, studenți și comercianți.

Budgetul din Montecarlo. Ziarul „Secolo” din Milan publică bilanțul încheiat de administrația din Montecarlo, la sfârșitul anului financiar curent.

Ruleta a încasat 14.850.000 lei (față de 19.850.000 din anul trecut). S'au cheltuit 2.000.000, lista civilă a principelui Albert de Monaco; 1.500.000 pentru poliție, gendarmerie, instrucție și lucrări publice; 1.000.000, pentru directori, administratori, crupieri și personal de serviciu; 800.000 lei pentru teatru, orchestră, curse de cai, filantropie etc; 500.000 anunțuri și reclame; 100.000; cheltueli de drum pentru jucătorii, nenorociți; 100.000 s'a cheltuit pentru a se evita sinuciderile. În cursul anului financiar expirat s'au sinucis 35 persoane nenorocite la ruletă.

Prințul de Monaco a declarat că nu se mai mulțumește cu lista civilă de două milioane pe an, ce i-se servește din veniturile ruletei dela Monte-Carlo, ci vrea 4 milioane. Dinsul a rămas foarte nemulțumit cu veniturile de anul acesta ale ruletei, cari au fost de 14 milioane, pe când anul trecut au fost de 19 milioane.

Un școlar asasin. Deunăzi curtea cu jurați din departamentul Pas-de-Calais (Franța) cu sediul la Saint-Omer a avut să judece un fapt, care foarte rare-ori s'a întâmplă.

Un anume Bony Lemoine în vîrstă numai de 16 ani și jumătate, școlar la Saint-Omer, în noaptea de 30 Iunie a. c. a asasinat cu un cuțit, pe când dormiau, pe o fată Maria Chermeux, de 20 ani, lucrătoare la femeia văduvă Euhayon, croitoreasă la Saint-Omer și a încercat să omoare și pe aceasta din urmă.

Această crimă minorul a comis-o fiindcă iubea pe sărmana fată, care nici nu voia să asculte infocatele lui declarații, — probabil fiindcă sărmana nici nu se gândia încă la amor.

Școlarul asasin a fost condamnat la 20 de ani temniță.

Atitudinea lui la jurați a fost foarte nepăsătoare și plină de un cinism revoltător.

Se recomandă, pentru servicii potrivite, dl George Mureșianu, Lugoj, Strada Fagului No. 54. Poate servi în cancelarie, în diferite administrațiuni, la prăvălie de consum ori la sate, la vre-o moșie.

Posta Redacțiunii.

D-lui Bocaniciu, Puiu. În zilele de Vineri mai ales. Atunci e piață mare.

ULTIME ȘTIRI

Cluj, 15 Noembre.

President al Kulturgyletului a fost ales contele Beldi Akos, fost vicepresident și actual fișpan.

Pacea.

Atena, 16 Noembre.

Tratatul de pace, după toate probabilitățile, se va subscrie în decurs de două săptămâni.

Giula, 16 Noembre.

Bartha Miklós a fost primit aici și proclamat candidat de deputat cu mare însuflețire. Contra-candidat nu este.

Editor: Aurel Popoviciu-Barcianu.
Redactor responsabil: Ioan Russu Sirianu.

Bibliografie.

Din „Biblioteca Noastră“ de sub direcțiunea dlui Enea Hodoș in Caransebeș a apărut Nr. 6 „Dela Sate“ piesă populară in 4 acte, in dialect bănățean de N. Macovișteanu. Piesa e scrisă pentru societăți de diletanți și pentru cei-ce se ocupă cu studiul graiului bănățenesc.

„Biblioteca Noastră“ apare in fie care lună. Un număr 14 cr., o serie de 5 numere 70 cr., 10 numere 1 fl. 40 cr.

Numerele apărute până acum sunt: Nr. 1. S. S. Secula, „Realități și Visări“, novelete. — Nr. 2. Iosif Bălan, „Iancu de Hunyad“, cerc. istorică. — Nr. 3. și 4. G. Coșbuc, „Versuri și Proză“. — Nr. 5. Gr. Alexandrescu, „Fabule alese“, (sub presă). — Nr. 6. N. Macovișteanu, „Dela Sate“, piesă teatrală. — Nr. 7. Zotti Hodoș, „Intocmai!“ comedie tr. (sub presă). —

A eșit de sub tipar!, „Gramatica Română pentru învățământul secundar de Ioan Petran, profesor. Partea II. Sintaxa. Arad. Editura autorului. Prețul 60 cr. se poate căpăta și al administrația „Tribuna Poporului.“

Carte aprobată. Inaltul Ministeriu r. u. de culte și instrucțiune publică prin ordinațiunea cu Nr. 69280 a. tr. a aprobat pentru școlile populare lucrarea: *Întâia carte de scriere și citire de E. Hodoș. Se recomandă tuturor învățătorilor. A se procura dela Caransebeș: E Hodoș.*

„Treizeci de ani de domnie ai Regelui Carol I.“ Cuvântări și acte. Vol. I. 1866—1880. Volumul II. 1881—1896. Edițiunea Academiei Române. București 1897.

„Istoria Bisericească de Sozomen“ trad in românește de I. P. S. Iosif Gheorghian, Metropolit Primat al României. București. Tipografia „Cărților bisericești“. 1897.

Cursul pieței de săptămână din Arad.

Grăul de frunte	fl. 10.50	până 11.80
„ „ „ rënd	10.40	11.00
„ „ de primăvară	10.—	11.—
Secara	8.40	8.50
Orzul	5.50	5.80
Ovăsul	5.90	6.—
Cucuruzul	5.20	5.30
„ „ nou	4.10	4.20

Prețul făinei:

Făină albă	Nr. 00	fl. 21.10
„ „ „ „	0	20.50
„ „ „ „	1	20.20
„ „ „ „	2	19.90
„ „ „ „	3	19.60
Făină pentru pâne	4	19.30
„ „ „ „	5	18.90
„ „ „ „	6	18.60
„ „ „ „	7	17.30
„ „ „ „	7 b	15.30
„ „ „ „	8	12.80
Tărîțe		4.90

Piața din B.-Pesta.

Prețul grânelor.

Grău de toamnă fl. 12.75—13.35; grău de primăvară fl. 11.80—12.20; cucuruz (porumb) fl. 4.75—4.85; ovės fl. 6.30—6.60; așcară fl. 8.50—8.60.

Tergul de rimători din Budapesta dela 3 Nov. n. 1897.

Rimătorii din Ungaria se vënd: părechia, greutate dela 250—280 chlgr., cu 53¹/₂—54¹/₂ cr. per chlgr.; de greutate dela 300—380 chlgr. 53¹/₂—54¹/₂ per chlgr.

Rimători de Serbia, se vënd: părechia greutate dela 240—260 chlgr. In sus, cu 55—55¹/₂ cr.

Vinuri din vile Tagányi István cu prețuri originale.

Telefon Nr. 135 pentru oraș și comitat

Telefon Nr. 135 pentru oraș și comitat

SIMON KÁROLY

Băcănie de ape minerale, coloniale, delicatose și vopseli

La „CĂNELE NEGRU“ ARAD colț cu strada Hunyady și Rákóczy

Recomandă atențiunei Onor. public din loc și Provincie magazinul seu bogat asortat cu tot felul de consumații ca: veritabilă theă de Rusia, rom de Jamaica, cognac, liqueur, champagne indigen și francez, precum și diferite vinuri.

Ori ce specialitate in pești ca ruși, angovis, aalfisch, sardele, sardine, haring de Ostenda etc.

Diferite brânzeturi. Veritabile quargle de Olmütz.

Specialități in carnuri proaspete ca: suncă de Praga și Cașovia, crud și firt, slănină de Dobrițin, Krenwirschli de Wienerneustadt, mezeluri.

ZAHĂR DE CEA MAI FINĂ CALITATE

precum și

diferite soiuri de cafea și orez de curënd sosite.

Mai departe tot felul de legume și ori ce fel de obiecte pentru gospodăria căsiii atât en gros cât și en detail cu prețurile cele mai moderate.

Mulțumind de Increderea depusă in mine, asigur Onor. Public, că prin mărfurile mele bune și prin serviciu ieftin și prompt voi ști să binemerit și de aci inainte de această incredere.

Prăvălia vechie, care am avut-o până aci in piața Tökölyi, am concentrat-o într'un singur local, care se află in colțul străzilor Hunyady și Rákóczy.

COMANDE PENTRU PROVINCIE SE EXECUTĂ PROMPT ȘI REPEDE

Cu distinsă stimă:

SIMON KÁROLY

bacan, la „Cănele negru“.

Vinuri din vile Tagány stván cu prețuri originale.

Valabil dela 1 Octomvrie 1897.

MERSUL TRENURILOR

Valabil dela 1 Octomvrie 1897.

Arad—Budapesta.			
	dim.	a. m.	seara
Arad, pleacă	8.18	11.20	9.85
Sofronya	—	11.86	9.53
Curtici	8.36	11.49	10.07
Lökösháza	—	12.05	10.25
Chitighaz	9.01	12.28	10.54
Ciaba	9.23	1.19	11.89
Szolnok	11.19	4.14	2.49
Budapesta, sosește	1.10 d. a.	7.20 seara.	6.10 dim.
Budapesta—Arad.			
	a. m.	dim.	seara
Budapesta, pleacă	1.55	8.05	10.—
Szolnok	8.58	11.07	1.80
Ciaba	5.52	2.23	4.32
Chitighaz	6.10	2.54	5.03
Lökösháza	—	3.12	5.21
Curtici	6.34	3.28	5.38
Sofronya	—	3.40	5.50
Arad, sosește	6.52 seara	3.55 d. a.	6.05 dim.
Arad—Teiuș.			
	seara	d. m.	dim.
Arad, pleacă	7.02	4.30	6.30
Glogovaș	—	4.42	6.41
Gyorok	—	5.03	7.01
Pauliș	—	5.14	7.12
Radna-Lipova	7.46	5.25	7.29
Conop	—	5.57	7.51
Bérvava	—	6.12	8.07
Totvărădia	—	6.39	8.29
Soborșin	8.48	6.58	8.47
Zam	9.07	7.27	9.16
Gurasada	—	7.53	9.42
Illa	9.81	8.08	9.58
Branicica	—	8.26	10.16
Deva	9.57	8.52	10.42
Simeria (Piski)	10.08	9.06	11.11
Orăștia	10.37	9.52	11.36
Șibot	—	10.16	11.57
Vințul-de-jos	—	10.40	12.19
Alba-Iulia	11.18	11.01	12.82
Teiuș, sosește	11.40	11.30	1-05
Teiuș—Arad.			
	dim.	d. m.	a. m.
Teiuș, pleacă	3.33	3.43	2.—
Alba-Iulia	8.57	4.17	2.33
Vințul-de-jos	—	4.34	2.49
Jibot	—	4.55	3.10
Orăștia	4.89	5.19	3.31
Simeria (Piski)	5.07	6.05	4.10
Deva	5.19	6.20	4.25
Branicica	—	6.43	4.49
Illa	5.45	7.06	5.13
Gurasada	—	7.16	5.23
Zam	6.08	7.41	5.50
Soborșin	6.34	8.15	6.25
Totvărădia	—	8.31	6.41
Bérvava	—	8.57	7.05
Conop	—	9.15	7.22
Radna-Lipova	7.30	9.45	7.54
Pauliș	—	10.—	8.10
Gyorok	—	10.14	8.22
Glogovaș	—	10.38	8.43
Arad, sosește	8.08	10.50	8.55 seara

Arad—Ciaba—Oradea-mare.			
	dim.	a. m.	seara
Arad, pleacă	5.10	11.20	9.35
Sofronya	5.25	11.36	9.53
Curtici	5.39	11.49	10.07
Lökösháza	5.56	12.05	10.25
Chitighaz	6.13	12.28	10.54
Ciaba, sosește	6.40	12.54	11.24
Ciaba, pleacă	7.—	2.33	4.50 dim.
Giula	7.27	3.05	5.26
Sarkad	7.47	3.37	5.56
Nagy-Szalonta	8.23	4.10	6.47
Cefa	8.42	4.34	7.18
Leș	9.04	5.—	7.51
Oradea-mare, sos.	9.32	5.30	8.31
Oradea-mare—Ciaba—Arad.			
	a. m.	d. m.	seara
Oradea-mare pleacă	10.20	4.25	7.30
Leș	10.48	4.56	8.06
Cefa	11.03	5.12	8.29
Nagy-Szalonta	11.38	5.37	9.08
Sarkad	11.57	6.09	9.51
Giula	12.21	6.34	10.21
Ciaba, sosește	12.42	6.56	10.50
Ciaba, pleacă	2.23	7.09	4.32 dim.
Chitighaz	2.54	7.47	5.03
Lökösháza	3.12	8.13	5.21
Curtici	3.28	8.36	5.38
Sofronya	3.40	8.52	5.50
Arad, sosește	3.55 d. m.	9.10 seara.	6.05
Arad—Timișoara.			
	dim.	a. m.	seara
Arad pleacă	6.20	11.25	5.—
Aradul-nou	6.31	11.38	5.21
Németságh	6.49	11.56	5.47
Vinga	7.08	12.15	6.14
Orcfalva	7.20	12.27	6.34
Mercfalva	7.31	12.38	6.52
St-Andrei	7.43	12.51	7.12
Timisoara sosește	8.01	1.10	7.39
Timișoara—Arad.			
	dim.	d. m.	seara
Timișoara, pleacă	8.20	2.—	9.10
St-Andrei	8.46	2.19	9.29
Mercfalva	9.04	2.33	9.43
Orcfalva	9.19	2.44	9.54
Vinga	9.42	3.01	10.11
Németságh	10.—	3.16	10.26
Aradul-nou	10.30	3.34	10.45
Arad, sosește	10.43	3.44	10.55
Arad—Seghedin			
	dim.	a. m.	d. m.
Arad, pleacă	4.45	8.55	4.10
Fecica	5.29	9.30	5.07
Bătaia	5.59	9.58	5.47
Mezőhegyes	7.—	10.32	6.50
Csanád-Palota	7.31	10.51	7.18
Nádlac	7.36	11.05	7.32
Ciansadul-ung.	7.50	11.17	7.47
Apátfalva	7.58	11.25	7.58
Makó	8.21	11.47	8.40
Seghedin sosește	9.27	12.51	10.01 seara

Seghedin—Arad		
	d. m.	seara
Seghedin, pleacă	2.19	6.10
Makó	3.32	7.34
Apátfalva	3.52	7.57
Ciansadul-ung.	4.01	8.04
Nádlac	4.18	8.18
Csanád-Palota	4.36	8.32
Mezőhegyes	5.15	8.57
Bătaia	5.44	9.29
Fecica	6.06	9.52
Arad, sosește.	6.39	10.25
Arad—Brad.		
	dim.	d. m.
Arad pleacă	6.25	5.10
Ótvenes	6.44	5.29
Zimánd-Ujfalu	6.51	5.36
Uj-Szt-Anna	7.15	5.59
Chirechlu	7.28	6.07
Șiria (Világos)	7.39	6.23
Musca Măderat	7.46	6.30
Păncota	7.54	6.39
Selouș	8.—	6.45
Ternova-Cheriu	8.14	6.59
Mocrea (Apatelek)	8.26	7.11
Boroș-Ineu	8.42	7.27
Tamand	8.57	7.42
Bocsig-Bel	9.04	7.49
Repsig	9.14	7.59
Cornesti-Bérza	9.21	8.06
Boroș-Sebeș-Buteni	9.34	8.19
Coculaba-Căcărșu	9.49	8.34
Almaș-Cil	10.—	8.45
Bonjești	10.10	8.55
Gurahont-Iosășel	10.23	9.08
Gura-vâl	10.33	9.18
Acluța	10.39	9.24
Talacu	10.49	9.34
Hălماغiu-Ciucu	10.58	9.43
Hălماغiu	11.13	9.58
Bala-de-Criș	11.50	10.35
Brad sosește	12.04	10.49
Brad—Arad.		
	dim.	d. m.
Brad, pleacă	2.24	1.08
Bala-de-Criș	2.39	1.23
Hălماغiu	3.16	2.—
Hălماغiu-Ciucu	3.31	2.15
Talacu	3.39	2.23
Acluța	3.50	2.34
Gura-vâl	3.55	2.39
Gurahont-Iosășel	4.12	2.56
Bonjești	4.18	3.02
Almaș-Cil	4.29	3.13
Coculaba-Căcărșu	4.39	3.23
Boroș-Sebeș-Buteni	4.57	3.41
Cornesti-Bérza	5.07	3.51
Repsig	5.15	3.59
Bocsig-Bel	5.25	4.09
Tamand	5.31	4.15
Boroș-Ineu	5.53	4.37
Mocrea	6.03	4.47

Ternova-Cheriu		
	dim.	d. m.
Ternova-Cheriu	6.15	4.59
Selouș	6.28	5.12
Păncota	6.37	5.21
Musca-Măderat	6.44	5.28
Șiria	6.52	5.36
Chirechlu	7.08	5.50
Uj-Szt-Anna	7.21	6.03
Zimánd-Ujfalu	7.39	6.21
Ótvenes	7.45	6.26
Arad, sosește	8.03	6.44
St.-Ana—Chitighaz.		
	d. m.	seara
St.-Ana, pleacă	8.25	6.30
Șimand	8.53	7.02
Chișineu-Erdelj	4.30	7.43
Socodor	4.43	8.—
Șicliu	—	8.15
Otlaca	—	8.29
Elek	5.20	8.45
Chitighaz, sosește	5.35	9.—
Chitighaz—St.-Ana.		
	dim.	d. m.
Chitighaz, pleacă	5.13	3.10
Elek	5.25	3.31
Otlaca	5.35	3.44
Șicliu	5.45	3.53
Socodor	5.56	4.14
Chișineu-Erdelj	6.17	4.44
Șimand	6.38	5.15
St.-Ana, sosește	7.—	5.45
Boroș-Sebeș—Moneasa.		
	dim.	d. m.
Boroș-Sebeș-Buteni, pleacă	—	9.45
Selăgeni-Prăzești	—	10.—
Bohani	—	10.18
Dezna	—	10.35
Ravna	—	10.50
Moneasa	—	11.—
Băile Moneasa	—	11.40
Menyháza, sosește	—	11.41
Moneasa—Boroș-Sebeș.		
	dim.	d. m.
Menyháza, pleacă	—	1.50
Băile-Moneasa	—	1.53
Moneasa	—	2.05
Ravna	—	2.15
Dezna	—	2.25
Bohani	—	2.47
Selăgeni-Prăzești	—	3.05
Boroș-Sebeș-Buteni	—	3.20
Boroș-Ineu—Cermelu.		
	d. m.	seara
Boroș-Ineu	8.50	7.85
Cermelu	9.46	8.35
Cermelu—Boroș-Ineu.		
	dim.	d. m.
Cermelu	4.50	3.50
Boroș-Ineu		